

Udskriftsdato: onsdag den 10. juni 2026

BEK nr 1726 af 18/12/2017 (Historisk)

Bekendtgørelse om prøver og beviser for fritidssejlere

Ministerium: Erhvervsministeriet

Journalnummer: Erhvervsmin.,
Søfartsstyrelsen, j.nr. 2017024937

Senere ændringer til forskriften

BEK nr 666 af 31/05/2023

Bekendtgørelse om prøver og beviser for fritidssejlere

I medfør af § 10 a i lov om skibes besætning, jf. lovbekendtgørelse nr. 74 af 17. januar 2014, fastsættes:

Kapitel 1

Fritidssejlerbeviser

§ 1. Denne bekendtgørelse omfatter kravene til følgende beviser:

- 1) Speedbådsbevis, jf. speedbådsførerbekendtgørelsen.
- 2) Duelighedsbevis i sejlads for fritidssejlere.
- 3) Duelighedsbevis i motorpasning for fritidssejlere.
- 4) Bevis som yachtskipper af 3. grad.
- 5) Bevis som yachtskipper af 1. grad.
- 6) SRC-certifikater, der giver ret til at betjene maritime VHF-radioanlæg.
- 7) Vandscooterbevis, jf. vandscooterførerbekendtgørelsen.

Stk. 2. Prøvekrav til opnåelse af hvert af de i bekendtgørelsen nævnte beviser fremgår af §§ 2-7.

§ 2. Speedbådsbevis giver ret til at føre fritidsfartøjer omfattet af speedbådsførerbekendtgørelsen.

Stk. 2. For erhvervelse af speedbådsbevis kræves det, at vedkommende har bestået en teoretisk og praktisk prøve.

Stk. 3. Prøven skal fastslå, at prøveaflægger kan fungere sikkerhedsmæssigt forsvarligt i fritidsfartøjer omfattet af speedbådsførerbekendtgørelsen og varetage sikkerheden for eget fartøj og personer om bord, og skal omfatte søvejsregler, farvandsafmærkning, sikkerhed til søs, forebyggelse og bekæmpelse af brand i mindre fartøjer, sejladsbestemmelser og beskyttelse af havmiljøet.

Stk. 4. Prøveaflægger skal demonstrere tilfredsstillende viden om:

- 1) Ansvarsfordelingen om bord.
- 2) Vigepligt.
- 3) Lokale sejladsbestemmelser.
- 4) Adfærd og sikkerhed om bord, herunder forholdsregler ved brand, grundstødning og kollision.

Stk. 5. Prøveafleggelse skal ved sejlads i et egnet fartøj demonstrere et tilfredsstillende færdighedsniveau inden for følgende områder:

- 1) Klargøring til sejlads.
- 2) At gå fra og lægge til land.
- 3) Sejlads ved forskellige hastigheder og kurser, herunder acceleration og hurtigstop.
- 4) Mand-over-bord manøvre.
- 5) Løbende vurdering af risici under sejladsen.

Stk. 6. Personer, der har vandscooterbevis, skal alene demonstrere de i denne bestemmelses stk. 5 anførte færdigheder for at opnå speedbådsbevis.

§ 3. Duelighedsbevis i sejlads for fritidssejlere giver ret til at fungere som styrmand i fritidsfartøjer med en skroglængde på 15 meter og derover, men under 24 meter, ved fart i Nordsøen og Den engelske Kanal samt fart på De Britiske Øer, Irland, Norge og Færøerne.

Stk. 2. For erhvervelse af duelighedsbevis i sejlads for fritidssejlere kræves det, at vedkommende

- 1) har bestået duelighedsprøve i sejlads for fritidssejlere,
- 2) er myndig og ikke under værgemål efter værgemålslovens § 5 eller under samværgemål efter værgemålslovens §§ 7 og 12 og
- 3) har bestået en af Søfartsstyrelsen fastsat syns- og høreprøve for fritidssejlere inden for de forudgående 3 år forud for udstedelsen af et sønæringsbevis.

Stk. 3. Prøven, jf. stk. 2, nr. 1, skal fastslå, at prøveaf lægger kan fungere sikkerhedsmæssigt forsvarligt som styrmand i fritidsfartøjer omfattet af stk. 1 og varetage sikkerheden for eget fartøj og personer om bord under hensyntagen til omgivelserne.

Stk. 4. Prøven skal omfatte søvejsregler, terrestrisk navigation, sikkerhed til søs, forebyggelse og bekæmpelse af brand i mindre fartøjer samt beskyttelse af havmiljøet.

Stk. 5. Prøveaf lægger skal demonstrere tilfredsstillende viden om:

- 1) Forsvarlig bemanning af fartøjet.
- 2) Indhentning af relevante informationer om aktuelt farvandsområde.
- 3) Fartøjskendskab og klargøring, herunder sikkerhedsudrustningens brug.
- 4) Manøvrekaraktistika for mindre fritidsfartøjer.
- 5) Forskellige typer fremdrivningsmidler.
- 6) Sikkerhed til søs, herunder anvendelse af sikkerhedsudstyr, eftersøgning, alarmering og behandling af kuldeskader.

Stk. 6. Prøveaf lægger skal endvidere demonstrere et tilfredsstillende færdighedsniveau inden for følgende områder, som sammen med den erhvervede viden gør prøveaf læggeren i stand til at varetage ansvaret som styrmand for fartøjet:

- 1) Klargøring af fartøj til sejlads.
- 2) Anvendelse og korrektion af sejladsplanlægning.
- 3) Styring og manøvrering.
- 4) Positionsangivelse ved forskellige metoder, herunder terrestrisk navigation, bestik samt GPS.
- 5) Anvendelse af søvejsreglerne.

§ 4. Duelighedsbevis i motorpasning for fritidssejlere giver ret til at betjene maskinen i fritidsfartøjer med en skroglængde på 15 meter og derover med fremdrivningsmaskineri på 100 kW og derover, men under 750 kW, i hvilke maskinen kan reguleres, og skruemanøvrer kan foretages fra styrepladsen.

Stk. 2. For erhvervelse af duelighedsbevis i motorpasning for fritidssejlere kræves det, at vedkommende har bestået

- 1) duelighedsprøve i sejlads for fritidssejlere og
- 2) duelighedsprøve i motorpasning.

Stk. 3. Prøven, jf. stk. 2, nr. 2, skal fastslå, at prøveaf lægger sikkerhedsmæssigt forsvarligt kan varetage driften af et mindre skibsmaskineri i fritidsfartøjer.

Stk. 4. Prøven skal omfatte dieselmotorens hoveddele, motorens arbejdsgang, elektriske installationer i skibe, udførelse af hyppigt forekommende motoreftersyn, forebyggelse af brand og betjening af brandbekæmpelsesmidler og lænsesystemer, beskyttelse af havmiljøet, motorens igangsætning, betjening under gang og motorens standsning.

§ 5. Bevis som yachtskipper af 3. grad giver ret til at føre fritidsfartøjer med en skroglængde på 15 meter og derover, men under 24 meter, i Østersøen og Nordsøen, omkring De Britiske Øer, Irland, Norge, Færøerne og langs Grønlands kyster samt ret til at fungere som styrmand på fritidsfartøjer på op til 24 meter på alle have.

Stk. 2. For erhvervelse af sønæringsbevis som yachtskipper af 3. grad kræves det, at vedkommende

- 1) har bestået prøven til yachtskipper af 3. grad,
- 2) er myndig og ikke under værgemål efter værgemålslovens § 5 eller under samværgemål efter værgemålslovens § 7,
- 3) har bestået en af Søfartsstyrelsen fastsat syns- og høreprøve for fritidssejlere inden for de forudgående 3 år forud for udstedelsen af et sønæringsbevis og
- 4) opfylder betingelserne for at erhverve duelighedsbevis i sejlads for fritidssejlere.

Stk. 3. Prøven, jf. stk. 2, nr. 1, skal fastslå, at prøveaf lægger kan fungere sikkerhedsmæssigt forsvarligt som fører af større fritidsfartøjer i nordeuropæiske farvande.

Stk. 4. Prøven skal omfatte søvejsregler og vagthold, navigation, sømandskab, meteorologi, søret, sikkerhed til søs, risikovurdering, forebyggelse og bekæmpelse af brand samt beskyttelse af havmiljøet.

Stk. 5. Prøveaflægger skal demonstrere tilfredsstillende viden om:

- 1) Vagthold om bord.
- 2) Almindeligt forekommende navigationsudstyr og dets begrænsninger.
- 3) Farvandsafmærkning.
- 4) Faktorer som har betydning for fartøjets sikkerhed.
- 5) Skibsførerens pligter og ansvar.
- 6) Nødkommunikation og søredning.

Stk. 6. Prøveaflægger skal endvidere demonstrere et tilfredsstillende færdighedsniveau inden for følgende områder, som sammen med den erhvervede viden gør prøveaflæggeren i stand til at varetage ansvaret som fartøjets skipper:

- 1) Udarbejdelse og kontrol af sejladsplanlægning.
- 2) Bestemmelse og vurdering af skibets position.
- 3) Indsamling og anvendelse af farvandsudsigter.
- 4) Anvendelse af søvejsregler og vagthold.
- 5) Varetagelse af sikkerheden for fartøj og personer om bord.

§ 6. Bevis som yachtskipper af 1. grad giver ret til at føre fritidsfartøjer op til 24 meter i fart på alle have.

Stk. 2. For erhvervelse af sønæringsbevis som yachtskipper af 1. grad kræves det, at vedkommende

- 1) har bestået prøven til yachtskipper af 1. grad,
- 2) er i besiddelse af gyldigt sønæringsbevis som yachtskipper af 3. grad,
- 3) har erhvervet en fartstid på 6 måneder under forhold, hvor bevis som yachtskipper af 3. grad er foreskrevet,
- 4) er myndig og ikke under værgemål efter værgemålslovens § 5 eller under samværgemål efter værgemålslovens § 7 og
- 5) har bestået en af Søfartsstyrelsen fastsat syns- og høreprøve for fritidssejlere inden for de forudgående 3 år forud for udstedelsen af et sønæringsbevis.

Stk. 3. Prøven, jf. stk. 2, nr. 1, skal fastslå, at prøveaflægger kan fungere sikkerhedsmæssigt forsvarligt som fører af større fritidsfartøjer i fart på alle have.

Stk. 4. Prøven skal omfatte international navigation, sømandskab og kommunikation, meteorologi og sundhedslære.

Stk. 5. Prøveaflægger skal demonstrere tilfredsstillende viden om:

- 1) Oceansejlad, herunder sejladsplanlægning, navigatoriske observationer, stabilitetsforhold samt meteorologi og ruteplanlægning.
- 2) Anvendelse af skibsdagbog og anløb af fremmed havn.
- 3) Sikkerhedskommunikation i international skibsfart.
- 4) Førstehjælp, diagnosticering og lægehjælp.
- 5) Anvendelse og ajourføring af nautiske instrumenter og elektroniske hjælpemidler.

§ 7. Vandscooterbevis giver ret til at føre fritidsfartøjer omfattet af vandscooterførerbekendtgørelsen.

Stk. 2. For erhvervelse af vandscooterbevis kræves det, at vedkommende har bestået en teoretisk og praktisk prøve.

Stk. 3. Prøven skal fastslå, at prøveaflægger kan fungere sikkerhedsmæssigt forsvarligt i fritidsfartøjer omfattet af vandscooterførerbekendtgørelsen og varetage sikkerheden for eget fartøj under hensyntagen til omgivelserne og skal omfatte søvejsregler, farvandsafmærkning, sikkerhed til søs, forebyggelse og brandbekæmpelse af brand i mindre fartøjer, sejladsbestemmelser og beskyttelse af havmiljøet.

Stk. 4. Prøveaflægger skal demonstrere tilfredsstillende viden om følgende emner:

- 1) Ansvarsfordelingen om bord.
- 2) Vigepligt.
- 3) Lokale sejladsbestemmelser.
- 4) Adfærd og sikkerhed på og omkring fartøjet, herunder forholdsregler ved brand, grundstødning og kollision.

Stk. 5. Prøveaflægger skal ved sejlads i et egnet fartøj demonstrere et tilfredsstillende færdighedsniveau inden for følgende områder:

- 1) Klargøring til sejlads.
- 2) At gå fra og lægge til land.
- 3) Anvendelse af sikkerhedsudstyr.
- 4) Anvendelse af sejladsbestemmelser.
- 5) Forholdsregler ved overbordfald, herunder bjærgning af sig selv og andre.
- 6) Sejlads ved forskellige hastigheder, herunder styring og manøvrering under acceleration og ved høj og lav hastighed.
- 7) Undvigemanøvrer og nødstop.
- 8) Sikker adfærd og løbende vurdering af risici under sejladsen.

Stk. 6. Personer, der har beviserne i § 1, stk. 1, nr. 1, 2, 4 og 5, skal alene demonstrere de i denne bestemmelsens stk. 5 anførte færdigheder for at opnå vandscooterbevis.

§ 8. Personer, der som minimum har bestået duelighedsprøve i sejlads for fritidssejlere og erhvervet bevis herfor, anses for at opfylde kravet til erhvervelse af speedbådsbevis, jf. § 2, stk. 2.

Stk. 2. Personer, der som minimum har bestået duelighedsprøvens teoretiske del og speedbådsprøven, anses for at opfylde kravet til duelighedsbevis i sejlads for fritidssejlere, jf. § 3, stk. 2, nr. 1.

Kapitel 2

Afholdelse af prøver

§ 9. Prøver afholdes af godkendte udbydere, som Søfartsstyrelsen har bemyndiget til at afholde prøverne.

Stk. 2. Ved alle prøver skal der medvirke en censor, som er udpeget af den godkendte udbyder.

§ 10. Beståede prøver skal indberettes til Søfartsstyrelsen ved anvendelse af Søfartsstyrelsens system til digital indberetning af eksamens- og kursusresultater senest 14 dage efter prøvens afholdelse.

§ 11. Den godkendte udbyder skal sikre, at

- 1) prøveafholdelse samt bedømmelse sker i overensstemmelse med denne bekendtgørelse,
- 2) der for hver prøve er detaljerede prøvekrav, som prøveaflæggeren skal være bekendt med inden prøvens afholdelse, og
- 3) prøverne afholdes efter de godkendte kriterier, jf. § 13, stk. 4.

§ 12. Vejledning om opfyldelse af krav, der leder op til de i §§ 2-7 fastsatte prøver, foretages af de udbydere, som er godkendt af Søfartsstyrelsen, jf. kapitel 3 om godkendelse af udbydere til varetagelse af prøver omfattet af denne bekendtgørelse.

Kapitel 3

Godkendelse af og tilsyn med udbydere

§ 13. Søfartsstyrelsen godkender udbydere af prøver.

Stk. 2. For at blive godkendt som udbyder til at afholde prøver skal udbyder

- 1) redegøre for, at man har en væsentlig interesse i at udpege censorer og afholde prøver inden for et lokalområde, en organisation eller et fagområde inden for fritidssejlads, og

- 2) redegøre for tilstrækkelige ressourcer til at varetage de opgaver, som godkendelsen omfatter, herunder bevisudstedelse, varetagelse af kvalitetssystem, udpegning af censorer samt tilrettelæggelse og planlægning af prøver.

Stk. 3. En organisation skal have et kvalitetssystem til varetagelse af:

- 1) Udstedelse af beviser.
- 2) Bemyndigelse af censorer.
- 3) Indberetning til Søfartsstyrelsen.

Stk. 4. Kvalitetssystemet skal indeholde:

- 1) Retningslinjer for prøveafholdelse og udstedelse af prøvebeviser.
- 2) Detaljerede prøvekrav til de enkelte beviser.
- 3) Retningslinjer for andre aktiviteter med indflydelse på overholdelse af bestemmelser i denne bekendtgørelse og i overensstemmelse med afsnit 1, 2, 3, 5 og 7 i bilag 1 til bekendtgørelse om godkendelse og kvalitetssikring m.v. af maritime uddannelser.

Stk. 5. Maritime uddannelsesinstitutioner, der er godkendt efter bekendtgørelse om godkendelse og kvalitetssikring m.v. af maritime uddannelser, hvis kvalitetssystemer lever op til stk. 2 og 3, er godkendte udbydere.

§ 14. En udbyder, der ønsker godkendelse efter § 13, skal ansøge Søfartsstyrelsen herom.

§ 15. Søfartsstyrelsen træffer afgørelse om godkendelse på baggrund af

- 1) fremsendt dokumentation, jf. § 13, og
- 2) tilsyn med udbyders kvalitetssystem.

§ 16. For opretholdelse af godkendelse underlægges udbyder tilsyn af Søfartsstyrelsen med henblik på at godtgøre, at betingelserne for godkendelse fortsat er opfyldt.

§ 17. Søfartsstyrelsen kan tilbagekalde en godkendelse af en udbyder, hvis forudsætningerne for godkendelse ikke længere er opfyldt.

§ 18. Udbyderen bemyndiger censorer og skal ved bemyndigelse sikre sig, at vedkommende er kompetent.

Stk. 2. Udbyderen godkender censorer uanset disses tilhørsforhold.

Stk. 3. Udbyderen registrerer og administrerer godkendte censorer.

§ 19. Udvælgelse af censorer sker af den godkendte udbyder og i henhold til den godkendte udbyders retningslinjer.

Stk. 2. Udbyder skal fastsætte, hvordan udvælgelsen sker under hensyntagen til,

- 1) at udvælgelse af censorer så vidt muligt sker efter et princip om tilfældighed, og
- 2) at samme censor ikke anvendes ved alle prøver hos en given prøveafholder.

Stk. 3. Censor må ikke have medvirket ved prøvedeltagers forberedelse til prøve, og i øvrigt gælder de almindelige regler om inhabilitet, jf. forvaltningslovens kapitel 2.

§ 20. Censor skal udstede dokumentation for bestået prøve samt indberette prøver til den godkendte udbyder efter udbyderens nærmere anvisning.

§ 21. Udbyderen skal sikre, at alle relevante oplysninger vedrørende prøver, priser m.v. er offentligt tilgængelige.

Kapitel 4

Betaling for prøveafleggelse

§ 22. For afholdelse af prøve efter §§ 2-7 kan censor forud for prøven opkræve betaling.

Kapitel 5

Udstedelse af beviser

§ 23. Beviser for bestået prøve efter denne bekendtgørelse udstedes af den godkendte udbyder på baggrund af indberetning fra censor, som anført i bilag 1.

Stk. 2. Det skal fremgå af beviset, at det er udstedt efter bemyndigelse fra Søfartsstyrelsen.

Stk. 3. Bevis for bestået prøve efter § 7 kan udstedes som en påtegning på det efter § 1, stk. 1, nr. 1, 2, 4 og 5, opnåede bevis, jf. § 7. stk. 6.

Stk. 4. Ansøgning om sønæringsbeviser til duelighedsbevis i sejlads, yachtskipper af 3. grad og yachtskipper af 1. grad, sker ved henvendelse til Søfartsstyrelsen.

Stk. 5. Den godkendte udbyder kan opkræve betaling for udstedelse af beviser efter stk. 1.

Stk. 6. Den godkendte udbyder skal gøre priser på beviser offentligt tilgængelige.

Stk. 7. Ved ansøgning til Søfartsstyrelsen om udstedelse af sønæringsbeviser eller beviser for bestået prøve eller genpart af bevis opkræves der et gebyr, jf. Søfartsstyrelsens takster for gebyrer.

Kapitel 6

Klageadgang

§ 24. Klager vedrørende prøver afholdt efter denne bekendtgørelse afgøres af de godkendte udbydere, jf. § 19.

Stk. 2. Klagen indgives til den censor, som har afholdt prøven. Censor videresender klagen til den relevante udbyder ledsaget af en udtalelse. Censor skal give klageren lejlighed til inden for en frist på mindst 1 uge at kommentere udtalelsen. Den eventuelle kommentar fra klageren skal medsendes til udbyderen.

Stk. 3. Fristen for klage er to uger fra den dag, prøveresultatet er meddelt prøvedeltageren.

Stk. 4. Udbyderens afgørelser kan ikke indbringes for højere administrativ myndighed.

Kapitel 7

Ikrafttræden og overgangsbestemmelser

§ 25. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2018.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 1641 af 12. december 2016 om prøver og beviser for fritidssejlere ophæves.

§ 26. Der kan fra 2018 ansøges om godkendelse som udbyder, jf. § 13, i forbindelse med udstedelse af de i § 1, nr. 1-7, beskrevne beviser.

Stk. 2. De af Søfartsstyrelsen bemyndigede censorer, jf. bekendtgørelse nr. 184 af 26. marts 1999 om duelighedsprøver m.v., skal fra 1. januar 2018 ansøge om bemyndigelse hos en godkendt udbyder efter denne bekendtgørelse for at kunne afholde prøver.

Stk. 3. Søfartsstyrelsen kan pålægge de af Søfartsstyrelsen bemyndigede censorer at følge retningslinjer for prøver udarbejdet af en godkendt udbyder.

§ 27. Bekendtgørelsen gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Søfartsstyrelsen, den 18. december 2017

PER SØNDERSTRUP

/ Rasmus Høy Thomsen

Krav til udformning af beviser

Forside af prøvebevis:

<Logo>	<Evt. billede>
Bevis for <navn på prøve>, jr. § 1	
<Navn>	<Cpr-nr>
<Unikt løbenummer>	<Udst. dato>
<Beviset er udstedt efter bemyndigelse fra Søfartsstyrelsen>	

Bagside af bevis for speedbådsprøve:

Certificate of proficiency in yachting
(power boats)

In accordance with section <§> in the Danish executive order no. xx of <date>

Holder of this certificate is entitled to navigate power boats, i.e. pleasure crafts of less than 15 metres with unlimited engine power, in Danish and international waters.

Bagside af bevis for vandscooterprøve:

Certificate of proficiency in yachting
(personal watercrafts)

In accordance with section <§> in the Danish executive order no. xx of <date>

Holder of this certificate is entitled to navigate power boats, i.e. pleasure crafts of less than 4 metres with unlimited engine power, in Danish and international waters.

Bagside af bevis for duelighedsprøve i sejlads:

Certificate of proficiency in yachting

In accordance with section <§> in the Danish executive order no. xx of <date>

Holder of this certificate is entitled to navigate pleasure crafts including power boats of less than 15 metres and with an engine power without limitation in Danish and international waters.

Bagside af bevis for duelighedsprøve i motorpasning:

Certificate of proficiency in yachting
(motor operation)

In accordance with section <§> in the Danish executive order no. xx of <date>

Holder of this certificate is entitled to navigate pleasure crafts including power boats of less than 15 metres with unlimited engine power and maintain propulsion machinery of less than 750 kW, in Danish and international waters.